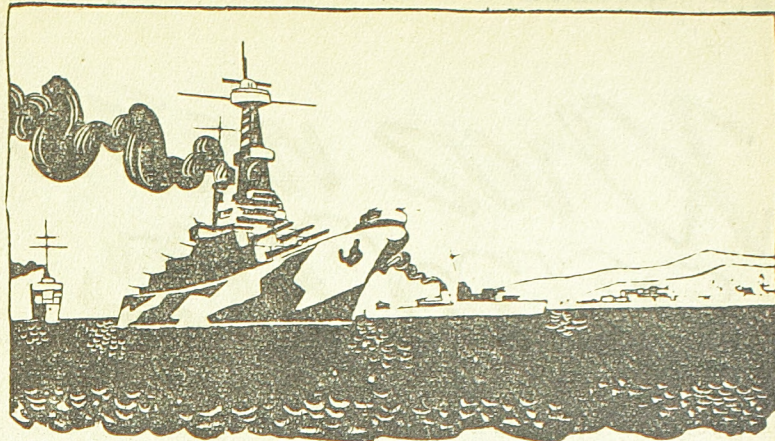

UJEŽ

GOD. XIV

BEOGRAD, 14 FEBRUAR 1948

BROJ 450

Američki ratni brodovi uplovili su u luku Trsta ili kako američka vlada zamišlja guvernera Trsta

NAD POPOM — POPA

Još u vrijeme osvajanja one dvije trećine zemljine kugle, koje su doskora držali u svojim rukama, engleski imperijalisti vo lješli su da se služe principom: „Citaj naglas bibliju, ali misli na pamuk...“

Ali, stvari su se razvile. Trebalo je misliti ne samo na pamuk, nego i na naftu, na baze, sirovine. Jednom riječju — na profit. A za profit nije potrebno ići u Aziju i Afriku. Tu je Evropa. Tako je, uz čitanje biblije, izmišljena Zapadna Unija. Izmišlili su je Amerikanci. Prihvatili je Britanci. I taman počeli da pjevaju slavopojke, kad vidješe da su im se pobrkali računi. Posvađaše se oko čara.

To je bilo oko devalvacije franka. (Ne Franka).

Nedavno se Bevin, uz Cerčilov oduševljeni aplauz, zajapurio dokazujući da nema ništa prirodnije i ljepše od Zapadne Unije. Zapadna Evropa ima istu civilizaciju, istu tradiciju, isti duh. U njoj živi jedna idilična porodica spojena srodnim dušama. U Zapadnoj Evropi ima niz ljudi koji isto misle, isto rade. Ti ljudi, koji su pomoću rođaka s onu stranu Atlantika, došli na vlast, zadojeni su žarkom željom da taj duh na tradicionalan način usade i manje civilizovanim narodima.

Bevin je govorio tako pobožnim glasom kao da čita bibliju i s tako plemenitim uzbuđenjem kao da misli na pamuk.

Ali, biblijsko raspoloženje trajalo je samo četrdeset osam sati.

Francuska, ona kojoj je Bevin dao najviše komplimenata i o kojoj je engleska štampa s ushićenjem pisala — „iznevjerila je“. Oborila je cijenu franka u odnosu na dolar i pustila slobodnu prodaju zlata i deviza. Dolar je počeo odjednom da raste — funta da pada. Ona ista engleska štampa osula je paljbu.

Unija je naišla na gredu. Na profit, koji je počeo da pliva preko okeana. Dok je Bevin čitao bibliju Ujka Sam mu je obrao pamuk.

Zbog toga je Ujka Sam predložio da se poznata engleska izreka promijeni: „Dok ti čitaš bibliju, ja berem pamuk...“

— Ovo vraćam, jer će po mome planu preći opet u moju svojinu.

Uspješan lov

Poslije odluke da se otvori francusko-španska granica, riješili su Amerikanci da normalizuju svoje odnose s Frankom. Prvi koraci su već učinjeni: američki otpravnik poslova u Madridu išao je s Frankovim ministrom spoljnih poslova u lov.

Gospodin otpravnik poslova imao je odličan lov: ulovio je nekoliko baza.

U IRAKU NIŠTA NOVO

I pored masovnih demonstracija i štrajkova povodom anglo-irakog ugovora, mnogobrojni američki listovi saopštavaju: »U Iraku ničeg novog. Usljed toga su čak i listovi prestali da izlaze.«

Bagdadski novinari, koji su stupili u štrajk, potvrdili su ovu vijest: »U Iraku odista nema ničeg novog. Metodi vlade za gušenje sloboda još uvijek su srednjevjekovnog karaktera.«

NEMA ŠALE

Britanski vojni sud u Beljaku, koji je poznat po svojim drakonskim osudama slovenačkih antifašista, osudio je Paveličevog adutanta, ratnog zločinca Ivana Krilića na tri mjeseca zatvora »zbog ilegalnog prelaska granice«.

— Pa neka sada neko još kaže da mi ne kažnjavamo ratne zločince! — zadovoljno su izjavili predstavnici ovoga suda.

IZNENADENJE U MADRIDU

Vijest da su S A D odlučile da hitno poboljšaju svoje odnose s Frankom iznenadila je ovdašnje falangističke krugove koji smatraju da su imali uvijek odlične odnose S A D

OGRANIČENO RAZOČARENJE

Saznaje se da su uslovi američke pomoći Turskoj izazvali u toj zemlji veliko razočarenje. Broj razočaranih ipak nije velik, pošto obuhvata samo vladajuće, dok se većina naroda nije ničim dobrom ni nadala od ujka Samove pomoći.

NOVO ORUŽJE — STARA MUNICIJA

Englesko oružje, kojim je bila snabdjevena grčka kvislinška vojska, biće zamijenjeno američkim oružjem.

Svi topovi biće novi. Nišan ostaje isti.

SLABI IZGLEDI

U izgledu je američki zajam za „osiguranj unutrašnje bezbjednosti“ Irana. Što se, pak, tiče unutrašnje bezbjednosti, ona nikako nije u izgledu, zahvaljujući baš tome zajmu i zajmodavcima.

KAO ŠVABA TRA-LA-LA..

Na sva navaljivanja angloameričke okupacione policije na uhapšene štrajkače u zapadnoj zoni Njemačke da priznaju da štrajkuju po uputstvima iz »plana M«, ovi uporno ponavljaju samo parolu koja se sve više čuje u zemljama Maršalovog plana: — Gladni smo...

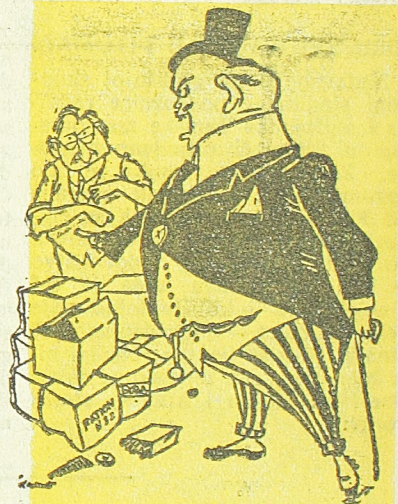
I MOJ SLUGA NADE SLUGE

Pretsjednik čileanske vlade vajka se što za njega kažu da je diktator.

— Diktator je onaj koji diktira, a ne onaj koji sluša, — izjavio je tužno Videla i prekorno pogledao sliku Džordža Maršala na zidu svoje sobe.

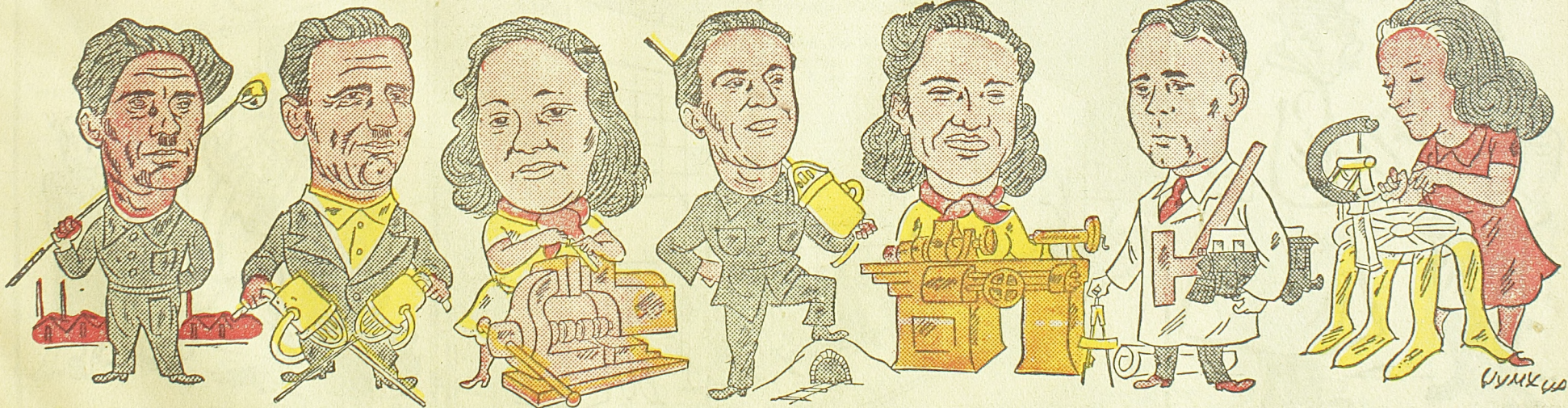
OMAŠKA U »POMOĆI«

Amerika je naturila nekim zemljama na ime »pomoć« artikla koji su glavni proizvođači baš tih zemalja, gušeći time njihovu privredu.

— Kako ne mislite, zaboga, pošaljete tako nekoj državi ono u čemu oskudijeva!

Slegoš se udarnici naši, po izboru bolji od boljega

Međ njima je Kokovliću Stane, u livenju što provodi dane i narodu mašine izliva marljiv, skroman, ali vatra živa.

Ja da vidiš Meded Husejina kako rudu vadi iz dubina: bušilice dvije uhvatio a za trećom ruku ispružio!

Dojezdila i Citić Dušanka, koja radi žustro bez prestanka, od Užica svud se o njoj čuje — ona duplu mjeru izfrezuje.

Velemir Radlovačkog evo što za Šamac veza Sara-jevo: kompresorom kada granit rije, Ni Vranduk mu odolilo nije.

I Desanka Obradović tu je, koja norme dobro premašuje; u Leskovcu gradu čuda stvara kada metal u alat pretvara.

Pa inženjer Cvetkoviću Dobra, prekaljeni taj radnički pobra — on oprema željeznice naše, a sabljicu udarničku paše.

I Matilda Baruh ketlerica, tri godine što je udarnica, dopunjava udarničku četu na prvome, beogradskom sletu.

Kroz našu zemlju

NEVIDLJIVE SVINJE

Kao što kum nije dugme, tako ni svinja nije igla, ali se ipak pred Arbitražnim vijećem pri vladi NRS vodi spor između »Poljoprometa« i beogradskog »Granapa« baš zbog toga što nikako ne može da se uđe u trag čitavom čoporu debelih papkara. Do spora je došlo zbog dvije, takoreći, sitne okolnosti: »Poljopromet« traži da mu se »poručene svinje plate a »Granap« iz Beograda izjavljuje da kod njega nema traga ama baš ni jednom papku. Da svinjarija sa svinjama bude veća, »Poljopromet« ne raspolaže potvrdama o isporuci.

MARKOPROMET

Dosjetio se nekakav službenik pa zakazao takmičenje: koje će preduzeće ili ustanova utrošiti najviše poštanskih maraka i koverata.

U ovom takmičenju dosada vodi niški »Žitopromet«, koji je na dan 29 januara ove godine poslao Sreskom savezu u Beloj Palanci pet pisama u pet koverata, a zaliječio je pet maraka po 2.50 dinara. Ovaj rekord još nije premašen.

U posljednjem trenutku dobili smo vijest da je ovaj rekord ipak tučen. Tukao ga je — »Žitopromet« iz Niša, koji je Sreskom savezu zemljoradničkih zadruga u Bujanovcu jednog istog dana poslao šest akata u šest koverata i potrošio na to 15 dinara. Predloženo je već da »Žitopromet« dobije neprelaznu zastavicu za ovaj promet maraka.

NISU SVI PITOMI U PITOMAČI

Nedavno su na godišnjoj skupštini sindikalne podružnice radnika i službenika Šumske manipulacije u Pitomači dijeljene nagrade. Zadovoljstvo radnika je bilo ogromno kad su primali nagrade od 300 do 700 dinara, dok su članovi Uprave sami sebi određivali po 2.500 dinara. Ali, zadovoljstvo je bilo na vrhuncu kada je šef manipulacije — koji je došao prije nekoliko dana — nagrađen sa 2.500 dinara. »Oduševljenju« radnika nije bilo kraja, ali je ipak na kraju skupštine došao i kraj — staroj upravi.

»IZA ZATVORENIH VRATA«

Robna kuća u Tuzli pronašla je veoma praktičan način za snabdjevanje svojih službenika i njihovih prijatelja. Za vrijeme primopredaje radnje, kojom je ona prešla pod rukovodstvo Gradskog narodnog odbora, rukovodioci su je lijepo zatvorili i za to vrijeme natenane se snabdjeli potrebnim stvarima. Da, međutim, ne bi neki pakosnik prebacio službenicima da su sebični, oni su robom snabdjeli i svoje prijatelje. A što se ostalog građanstva tiče... e, ko bi cijelome svijetu ugodio!..

KAD BI KNJIGE ZNALE DA GOVORE..

Kad bi knjige znale da govore, onda bi knjige Gradske biblioteke u Pančevu održale skupštinu, na kojoj bi donijele rezoluciju:

1) da se biblioteka premjesti u neko selo, jer 3.000 svezaka sjede i bez potrebe skupljaju prašinu po rafovima;

2) da se 250 članova ove biblioteke oslobode teške dužnosti plaćanja članskih uloga, pešto, ionako, veoma mali broj dolazi u Biblioteku.

Rezolucija knjiga Pančevačke biblioteke bila bi dosta zanimljiva, pošto je to jedna od najvećih biblioteka u Vojvodini.

VATROGASNA ČETA MIJENJA IME

Vatrogasna četa jedne varoši u Zapadnoj Bosni raspolaže madioničarskom vještinom »sad ga vidiš, sad ga ne vidiš«. Kad u varoši ne gori nijedna kuća, vatrogasci su raspoređeni u svome domu, gdje jedni glade i podmazuju uređaje za gašenje, a drugi konferišu. Čim, međutim, izbije požar, vatrogasci se navrat-nanos izgube neznano kud, ostavljajući samo dom i uređaje na licu mjesta. Pošto se ovakav slučaj desio i prilikom posljednjeg požara, građanstvo je riješilo da bar na vatrogasnom domu promijeni firmu. Da li će novi naziv biti »vatrogasci« ili »vetropirci«, odlučiće se naknadno.

— Što si tako pokis'o, gazda-Vule? Eto, došlo je — treće—

METEOROLOGIJA I BIROKRATI

Meteorološka stanica je ovih dana primila pismo od trgovačkog preduzeća »Zagora« u Imotskom, u kome ovo preduzeće pita da li je blaga zima uzrok što Glavna direkcija savezne tekstilne industrije u Beogradu ne šalje »Zagori« 1.300 metara tekstila, koji je već u dva maha poručen. Meteorološka stanica je odgovorila da, koliko je njoj poznato, atmosferske promjene ne utiču na birokrate. Oni su uvijek isti — i ne primjećuju nikakve promjene koje se dešavaju u neposrednoj njihovoj blizini.

MENZE

Nebriga i dalje traje, a zimnica truli, klija. U tanjiru nedostaje polovina kalorija.

Štamparske greške

Izide neka knjiga u deset hiljada primjeraka. Unutra deset hiljada listića pod naslovom »Ispravi«. I onda se reda 10, 20, 50 »najglavnijih štamparskih grešaka«. Najglavnijih A koliko ima glavnijih, glavnih, manje glavnih, neglavnih pa sve do sporednih, sporednijih i najsporednijih — to čak ne zna ni nesrećni čitalac, jer većinu »protutac«.

I da vidite, često se to događa, i malim i velikim izdavačima, to jest njihovim korektorima. Eh, kad bi se drugovi korektori zapitali šta bi bilo s našim Petogodišnjim planom, kad bi radnici u Boru, Borovu, Varaždinu, Leskovcu, u rudnicima i fabrikama, radili sa sličnim greškama!

Odu, recimo, drugovi korektori da kupe cipele, a u cipeli stoji cedulja: »Ispravi«. I redaju se tačke: 1) zakuj donove; 2) dodaj pete; 3) lijevi don premjesti na desnu cipelu, a desni na lijevu; 4) probušite rupe za pertle; 5) prednji dio začepi da ne propušta vodu; itd Ili, jede im se nešto slatko, pa korektori odu u zadrugu i kupe konzervu kompotu od dunja. Međutim, u konzervi stoji cedulja

da je greškom umjesto dunja stavljen krompir.

Drugovi korektori svakako vole da rade u toploj sobi. Zamislite sad da su drugovi rudari pogriješili, pa umjesto uglja vadili kamenje, a na kamenju jednostavno stavili cedulju »ispravi«. »Štamparska« greška!

Ne kaže badava naš narod da je u svakom poslu potrebno otvoriti — četvoro oči.

NARODNE SALAJKE

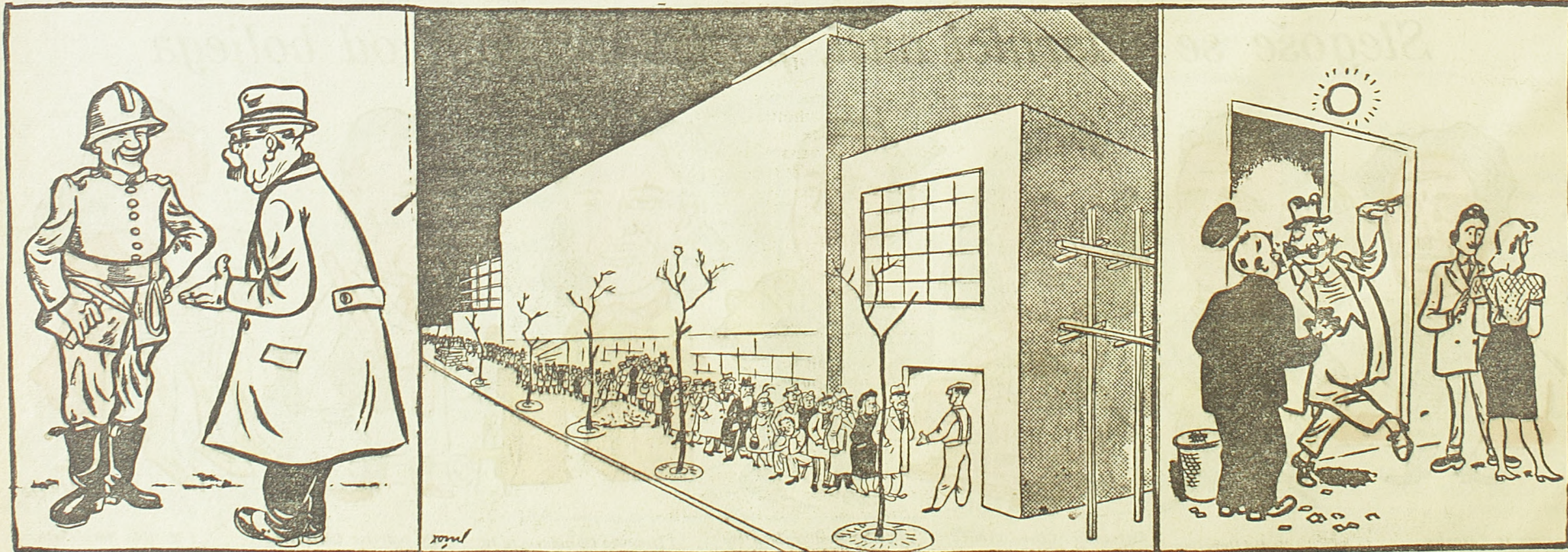
Zadružni se diže dom — pa radimo snagom svom: Ulažemo trud i volju — za budućnost boju.

Pjesma ječi od zore, popravljamo traktore; sad odmora selo nema — za sjetvu se sprema.

Zadruge se naše dvije u otkupu takmiče, takmiče se momci, snaže, — otkup da premaše.

Majstorija koze pase

Zbog velikog interesovanja za pozorište publika teško dolazi do ulaznica.

— Otkad si postao vatrogasac?
— Kakav vatrogasac! Idem da slušam »Karmenle«

— Šta čekate! Zgrada će biti gotova tek martal!
— Ako! Da uhvatimo mi red na vrijeme!

— Oprostite, ali gdje je vaša ulaznica?
— Ja sam prima balerina!

Američki način života

BOG NIJE CRNAC

Udruženje »Napredni građani Amerike« štampalo je za svoje članove božićne čestitke sa ovom posvetom Nenri Valasa: »Ja ne slušam kako vojske marširaju; ja čujem kako svijet vapije za mirom.« Na karti se nalazi i slika jednog malog crnca sa polomljenim rukama i trnovom krunom na glavi, umjetnički rad slikara Milton Vajna.

Ništa naročito, rekli bi vi. Ali tako ne misli katolička organizacija »Kolumbovi krstaški vitezovi« koja je tražila da se ova božićna karta zabrani, jer predstavlja blasfemiju. Po shvatanju članova ove katoličke organizacije to je »atak na sve one koji vjeruju u rođenje našeg Gospoda«.

(»Newsweek«, Njujork)

PAN-AMERIKANSKA PORODICA

Neuspjela revolucija protiv Truila, diktatora države Dominiko, predstavljala je, kao što se sada pouzdano saznaje, zavjeru kubanskih fabrikana šećera protiv konkurentskih odgajivača šećerne repe u Dominiku.

Od 2.500.000 dolara, koliko je ukupno prikupljeno za finansiranje revolucije, više od polovine potiče od porodice kubanskog pretsjednika Grau Sen Martina koji je htio da se osveti Truili za jedan puč koji je ovaj finansirao protiv njega. Međutim, najveći pojedinačni prilog, u iznosu od 400.000 dolara, dao je iz Dominika protjerani fabrikant šećera Huan-cito Rodriges.

(»Newsweek«, Njujork)

ZADOVOLJENA AMBICIJA

14 februar

Margaret Truman poslije jednog nervnog šoka primljena je za člana Saveza američkih muzičkih umjetnika.

(»Time«, Njujork)

NEODOLJIV

U Topeki jedan građanin tražio je i dobio policijsku pratnju pošto se žalio da ga žene napastvuju na ulici.

(»Time«, Njujork)

— Neka se prvo zakače za ovu kuku pa ću im vratiti njihovo zlato...

(Za „Jež“ crtao N. Mirčev karikaturista „Stršela“, Sofija).

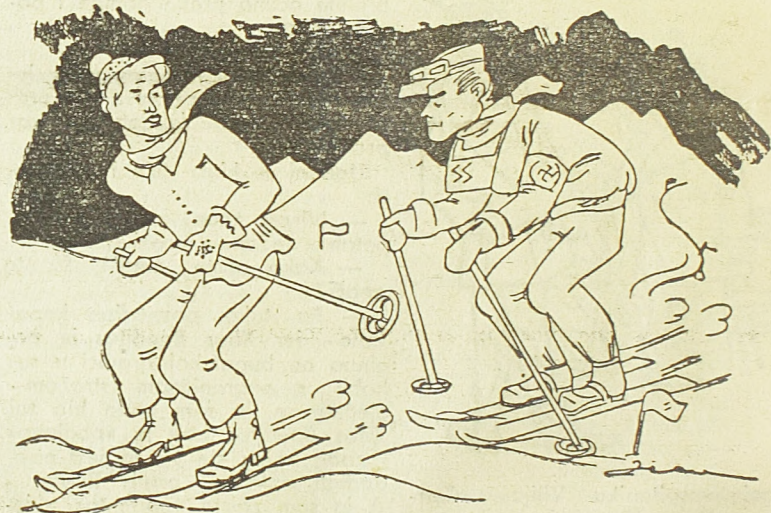
LONDONSKA POLICIJA CIJENI PRAKTIČNOST

London, 14 februara Engleski fašistički firer Mosli nije čovjek koji može da sjedi skrštenih ruku. To su sigurno znali i oni koji su mu odriješili ruke i pustili ga na slobodu.

Čim su mu odriješene ruke, Mosli je odmah počeo da ponovo organizuje svoje odrede. Pošto ga policija nije spreča-

vala, nego mu čak i pripomogla, Mosli je završio pipremne radove i svečano izjavio da će kroz nedjelju-dvije početi »praktičnu djelatnost«. Saznaje se da je policija stavila na raspoloženje Mosliju jedan dio svojih pendreka, kako bi njegova djelatnost bila što praktičnija.

Austriski gestapovci na olimpijadi

— Ovaj me opet juri.

Aha — aau — nikom ništa

Ovogodišnja Zimska olimpijada u Sent Moricu bila je izuzetno zanimljiva. Nastupila je Amerika. A tamo gdje Amerika nastupa stvari se obično komplikuju. Što zamršenije — to interesantnije. Riječ je o hokeju na ledu. O »AHA« i »AAU«.

U Americi, ako izvolite znati, postoje dva hokejska saveza. Naravno konkurentska. Članovi Američkog hokejskog saveza imaju puno para. Zato oni zadovoljno uzvikuju: »Aha!«, pa se valjda zbog toga i prozvali »AHA«.

Drugi savez se zove Amaterska atletska unija. Ono »amaterska« — to samo kao bajagi, jer i oni rade samo za pare, ali para imaju manje nego »AHA«. Zavedeci »AHA«-ovoj kesi oni češće uzdišu: »Aau...«, pa se tako i prozvali »AAU«.

E, dakle, pred Zimsku olimpijadu prijavili su i Amerikanci svoje učešće na hokej turniru. Ali, po pravilu, učešće je dozvoljeno samo amaterima.

Aha, — rekli su zadovoljno AAU-ovci, kojima se prvi put dala prilika da kažu »aha«. — Dobra reklama — dobar biznes!

— Aau, — prostenjali su duboko uvrijeđeni »AHA«-ovci. — Nećemo valjda pustiti da nas konkurencija pobijedi? Za naše pare možemo i mi da budemo amateri.

I imali su pravo. Na Zapadu mogu da se kupe za dolare razne drangulije, kao što su čitave vlade, vodstva »socijalističkih« stranaka, pa i Međuolimpijski odbor. Dakle:

»AHA« ili »AAU«?

Kad može »AHA« — može i »AAU«. Plaćaju pošteno. I došle su obje ekipe.

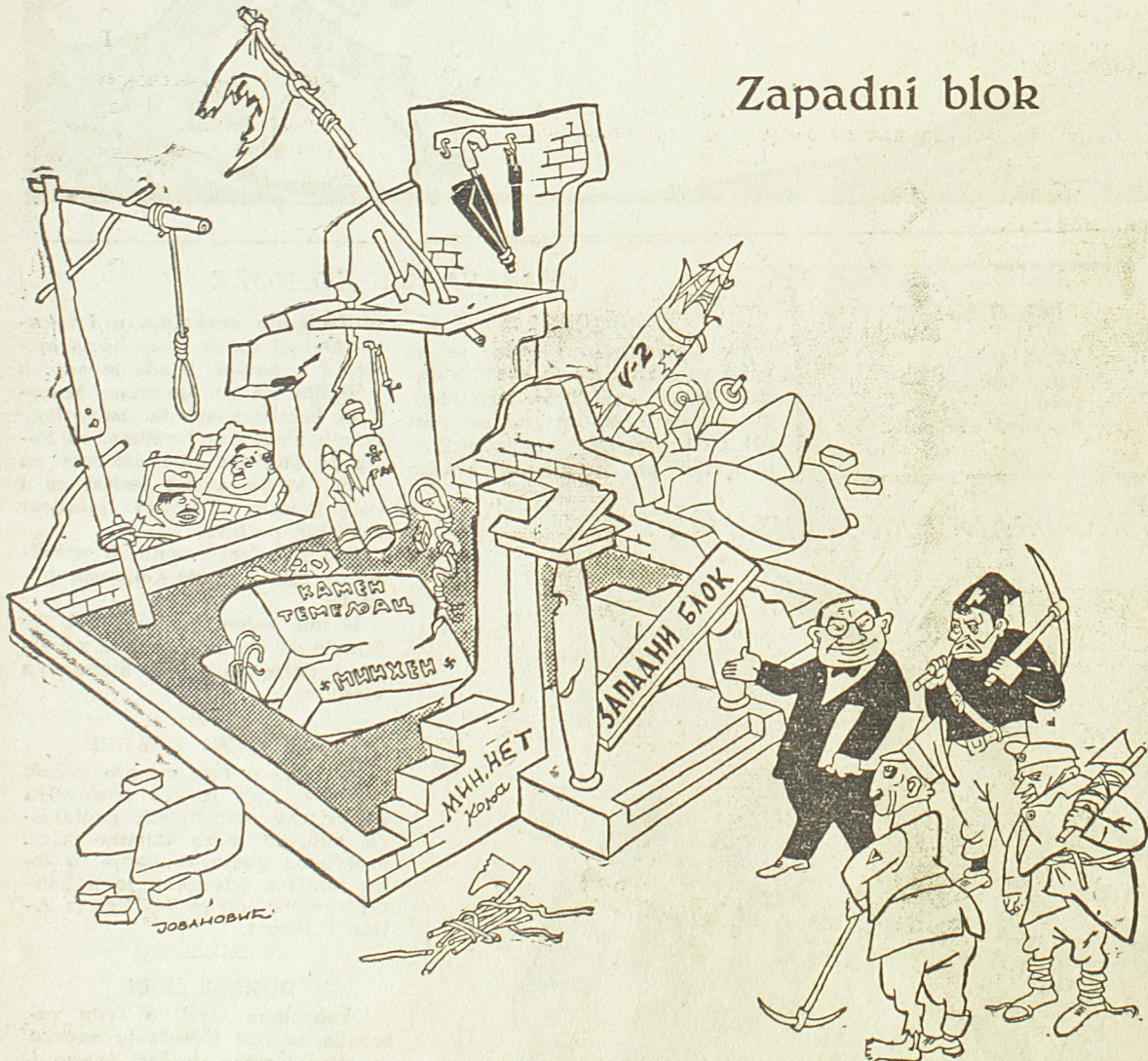
Onda su igrali Amerikanci i Švajcarci. Švajcarci počeli da dobijaju.

— Aau, — kazali Amerikanci. — Zar dadasmo tolike dolare, pa još da izgubimo?

I počeli da mlata Švajcarce štapovima za hokej.

— Aau, — češkali su se sada i Švajcarci iza uha.

— Aha, tako vam i treba, — smijali su se neki od učesnika, koji su bili protiv učešća američkih profesionalaca. — Ko s Amerikancima tikve sadi — o glavu mu se lupaju...

— Mogli bi da pokušamo da se od ovog materijala ponovo sagradi i osposobi ova porušena zgrada.